

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Katedra sociologie

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno autora	Natálie Stará
Název práce	Konstrukce identit matek bez domova: případ Městského azylového domu pro ženy a matky v Pardubicích
Studijní obor	Sociologie obecná a empirická
Vedoucí práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	Mgr. Petra Tlčimuková, Ph.D. Katedra sociologie FF UHK
Oponent práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	PhDr. Josef Bernard Ph.D. Katedra sociologie FF UHK
Rok obhajoby	2019

Hodnocení cíle/ů práce

(charakteristika cíle, způsob jeho stanovení, užitečnost cíle, slovně)

Autorka si v práci stanovuje následující cíle: zjistit jak se klientky azylového domu vztahují k označení matka bez domova, jak chápou pojem domov a jak interpretují svou situaci. Zároveň postuluje několik výzkumných otázek: 1. Jak se matky bez domova identifikují s identitou bezdomovkyně? 2. Jak vnímají matky bez domova samy sebe? 3. Jak matky bez domova vnímají domov? 4. Jakou souvislost má rodinné zázemí a vnímání současné situace matek bez domova? 5. Jakou souvislost má dětství matek bez domova s jejich aktuální situací?

Řešené téma je relevantním sociologickým tématem. Určitou obtíž vidím v tom, že není jasné, jaký je rozdíl mezi formulací výzkumného cíle a výzkumných otázek (obojí je zhruba stejně zobecněné, spíše jde o opakování). Výraznější problém je ale v tom, že některé výzkumné otázky jsou formulované až příliš široce a obecně (Jak matky vnímají samy sebe). Ne úplně vhodná je též formulace posledních dvou otázek: V nich jde o hledání souvislostí mezi historií respondentek a jejich současným vnímáním. Lze jen těžko očekávat, že z několika málo rozhovorů bude možné vysledovat a doložit takové souvislosti.

Hodnocení obsahové stránky práce

<i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i>	<u>Ano</u>	s výhradami	ne
<i>Přiměřená odborná terminologie práce</i>	<u>Ano</u>	s výhradami	ne
<i>Vhodně zvolená metodologie</i>	<u>Ano</u>	s výhradami	ne
<i>Práce s výzkumnými otázkami</i>	Ano	<u>s výhradami</u>	ne
<i>Adekvátní průběh analýzy dat</i>	Ano	<u>s výhradami</u>	ne
<i>Splnění deklarovaného cíle/cílů práce</i>	Ano	<u>s výhradami</u>	ne

Hodnocení formálních kritérií práce

<i>Stylistická úroveň práce</i>	<u>dobrá</u>	s výhradami	špatná
<i>Pravopis a gramatika</i>	<u>dobré</u>	s výhradami	špatné
<i>Vhodná grafická úprava stránkování a textu</i>	<u>dobrá</u>	s výhradami	špatná
<i>Zpracování tabulek, obrázků, příloh</i>	<u>dobré</u>	s výhradami	špatné

Zásadní připomínky k obsahové úrovni práce

Teoretická část práce

1. Teoretická část práce je v některých pasážích zpracována dobře (popis přístupů k bezdomovectví a jeho definice, ženy bez domova, sociologie domova), v jiných částech sice obsahuje velké množství informací a řadu zdrojů, nicméně jejich význam ve vztahu ke zkoumanému tématu je poněkud sporný (sociologie rodiny). Je škoda, že z přehledu sociologických perspektiv na bezdomovectví, domov, rodinu a identitu nevyplývá nějaký jasnější teoretický „leitmotiv“, který by ovlivňoval práci s empirickými daty.
2. Autorka na straně 31 tvrdí, že v kapitole Matky bez domova... popsala, jak vnímá sociologie bezdomovectví matek. To ale v uvedené kapitole není obsaženo.
3. Tvzení na str. 11, že ve sčítání lidu se řada bezdomovců nepřihlásila k bezdomovectví,-- je mylné. Sčítání bezdomovců bylo ve sčítání lidu provedeno formou sčítání klientů sociálních služeb.
4. Informace o nedostatečné ochraně týraných žen (str. 15) je poněkud zastaralé. Od roku 2009 je v platnosti zákon o týrání osob žijících ve společném obydlí.
5. Nerozumím tvrzení na str. 31, že indikátorem společenského postavení ženy se stává její nezávislost na muži. V mnoha případech toto neplatí.

Metodologie

1. Výzkumná metoda byla zvolena i popsána dobře. Nemohu ale souhlasit s tím že výzkum může být při 5 respondentkách reprezentativní (str. 32)
2. Omezená délka rozhovoru nemusí souviset se „schopnostmi respondentek“ (str. 34). Spíše zpravidla vyplývá také z nezkušenosti tazatele.
3. Je škoda, že autorka nezvažovala zohlednit při tvorbě vzorku takové atributy respondentek, které by mohly ovlivňovat jejich identitu (délka pobytu v azylovém zařízení nebo důvod pobytu)

Empirická analýza

1. Některá empirická zjištění jsou zajímavá a dobře doložená. Považuji za relevantní zejména zjištění, že respondentky se neidentifikují jako bezdomovkyně a mají tendenci výrazně se symbolicky separovat od žen bez domova. Zajímavé je rovněž jejich hodnocení důvodů jejich osobních obtíží s nalezením bydlení.
2. Bohužel se ovšem v empirické analýze nepodařilo odpovědět na všechny stanovené výzkumné otázky. Buď proto, že jsou položeny příliš obecně (Jak matky vnímají samy sebe), nebo proto, že se v rozhovoru nepodařilo dosáhnout dostatečné hloubky odpovědí a jejich zobecnění (Jak ženy bez domova vnímají domov), nebo proto, že výzkumné otázky byly

formulovány značně složitě (Souvislost mezi dětstvím rodinným zázemím a současným vnímáním situace). Autorka i k těmto výzkumným otázkám dokázala získat od respondentek určité informace, ale jejich analýza nedává dostatečně zřetelnou odpověď na stanovené otázky.

Zásadní připomínky k formální úrovni práce

Bez připomínek

Otázky k obhajobě práce

Proč se ženy v azylovém domě výrazně distancují od identity bezdomovkyň a jaké prvky naopak ve své identitě silně zdůrazňují?

Stručné slovní hodnocení (dle uvážení posuzovatele)¹

Práce splňuje kritéria pro obhajobu. Obsahuje zajímavá empirická zjištění, i když autorka bohužel nedokázala odpovědět na všechny stanovené výzkumné otázky.

Výsledné hodnocení práce

Práci doporučuji k obhajobě.

Navržené hodnocení

E

Mistrovice, 13.8.2019
datum a místo

.....
podpis autora posudku

¹ Např. náročnost tématu, specifika řešení, samostatnost nebo invence studenta, co jsou hlavní klady, nedostatky práce, případně jaký je přínos, nebo využitelnost práce, navrhovaná doporučení k možnému zužitkování práce; zejména však návrh řešení pro případ nedoporučujícího posudku: a) upřesnit, doplnit nebo rozvést stanovenou pasáž, b) opravit, přepracovat stanovenou pasáž, c) přepracovat celou práci na zadané téma, d) vypracovat novou práci na nové téma.